RAADSVOORSTEL

ter besluitvorming in de raad

Zaaknummer	182854	Datum Raadsvergadering	3 juli 2023
Onderwerp	Woonwagen- en standplaatsenbeleid gemeente Montfoort	Datum commissievergadering	19 juni 2023
Portefeuillehouder	Wethouder C.L. Jonkers		
Raadscommissie	Ruimte		

Voorstel

1. Het 'Woonwagen- en standplaatsenbeleid gemeente Montfoort' vast te stellen en
2. De 'Toewijzingsverordening woonwagenstandplaatsen gemeente Montfoort' vast te stellen

Kernboodschap

Met dit raadsvoorstel formuleert de gemeente Montfoort ten eerste haar visie op de huisvesting van specifiek de doelgroep woonwagenbewoners. Verder geeft de gemeente Montfoort met dit nieuwe woonwagen- en standplaatsenbeleid invulling aan de zorgplicht voor de huisvesting van inwoners, waaronder woonwagenbewoners. Met dit voorgestelde beleid geeft de gemeente Montfoort daarnaast ruimte aan de woonwagencultuur en voorziet de gemeente in voldoende woonwagenstandplaatsen voor deze doelgroep. De toewijzingsverordening geeft ten slotte praktische 'spelregels' voor de toewijzing en verdeling van de bestaande en nieuw te ontwikkelen woonwagenstandplaatsen in de gemeente Montfoort.

Bijlage(n)

Bijlage 1: Woonwagen- en standplaatsenbeleid gemeente Montfoort

Bijlage 2: Toewijzingsverordening woonwagenstandplaatsen gemeente Montfoort

Aanleiding

Er heerst krapte op de woningmarkt in Nederland en ook in de gemeente Montfoort. Die krapte geldt ook voor woonwagens en standplaatsen voor woonwagenbewoners. In 1999 is de Woonwagenwet ingetrokken, werd het woonwagenbeleid gedecentraliseerd en was het concrete resultaat hiervan dat er steeds minder standplaatsen voor woonwagens kwamen. Dit beleid was niet in overeenstemming met de rechten van de mens. In 2014 oordeelde het Europees Hof voor de Rechten van de Mens namelijk dat de eigen cultuur van woonwagenbewoners gerespecteerd moet worden en dat overheden verplicht zijn om die levensstijl te faciliteren. Ook het Nederlandse College voor de Rechten van de Mens en de Nationale Ombudsman oordeelden dienovereenkomstig. Deze uitspraken leidden ertoe dat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) in 2018 een nieuw beleidskader voor gemeenten lanceerde over het waarborgen van de culturele identiteit van woonwagenbewoners, getiteld 'Beleidskader gemeentelijk woonwagen en standplaatsenbeleid'. Dit beleidskader gaf en geeft gemeenten handvatten om lokaal c.q. regionaal beleid te maken.

Met dit raadsvoorstel formuleren we de gemeentelijke visie op woonwagen- en standplaatsen en werken we deze tevens een slag concreter uit. Samen vormt dit het 'woonwagen- en standplaatsenbeleid gemeente Montfoort'. Dit beleid is een aanvulling op het woonwagenbeleid dat reeds in onze Woonvisie 2019-2030 is vastgelegd en sluit aan bij bovengenoemde juridische uitspraken en het beleidskader van het Rijk. Met dit woonwagen- en standplaatsenbeleid en de toewijzingsverordening formuleert de Raad een heldere visie, duidelijke kaders en toewijzingsregels voor woonwagenstandplaatsen en de toewijzing ervan in de gemeente Montfoort.

Gewenst resultaat

Het voorliggende woonwagen- en standplaatsenbeleid heeft als beoogd resultaat om de visie van de gemeente Montfoort op de huisvesting van specifiek de doelgroep woonwagenbewoners te formuleren. Deze visie wordt aangevuld met uitgangspunten die tezamen het kader vormen voor de vertaling van woonwagen- en standplaatsbeleid naar concrete uitvoering binnen de gemeente (m.n. projecten). Om die vertaling goed en praktisch te maken, zijn een aantal van de uitgangspunten ten slotte nader uitgewerkt.

De 'Toewijzingsverordening woonwagenstandplaatsen gemeente Montfoort' heeft als doel om duidelijkheid te geven aan geïnteresseerden in een woonwagenstandplaats welke regels gelden voor de toewijzing ervan.

Argumenten / Toelichting

Argument bij beslispunt 1:

De krapte op de woningmarkt geldt ook voor de doelgroep woonwagenbewoners. De gemeente Montfoort werkt in dit woonwagen- en standplaatsenbeleid haar visie uit op de huisvesting van deze doelgroep en daarmee hoe zij om wil gaan met de woningbehoefte van deze specifieke doelgroep. De vaststelling van dit beleid maakt duidelijk wat deze visie is, welke uitgangspunten daarbij horen en hoe de gemeente deze uit wil werken naar de praktijk. Dit alles biedt duidelijkheid aan de doelgroep zelf en alle andere inwoners en betrokkenen (bijvoorbeeld ontwikkelaars in woningbouwprojecten).

Argument bij beslispunt 2:

De vraag naar woningen is groter dan het aanbod en zorgt voor de eerder genoemde krapte. Dit geldt ook voor het specifieke 'woonproduct' woonwagenstandplaatsen. Heldere regels hoe we de dit woonproduct in de gemeente Montfoort willen gaan verdelen is daarom van groot belang. Te meer omdat de toewijzing recht moet doen aan de culturele identiteit van woonwagenbewoners. Die identiteit onderschrijven we en borgen we als gemeente Montfoort met de vaststelling van de toewijzingsverordening woonwagenstandplaatsen. Deze formuleert heldere spelregels hoe we woonwagenstandplaatsen in de gemeente Montfoort verdelen

Kanttekeningen en alternatieven

Kanttekening / alternatief bij beslispunt 1

Het alternatief voor het voorgestelde woonwagen- en standplaatsenbeleid is om enkel de woonvisie als kaderstellend document te hanteren voor de visie op woonwagen- en standplaatsenbeleid. De woonvisie is summier op dit onderwerp en herbergt het risico te weinig richtinggevend te zijn voor de vertaling naar de praktijk (bijvoorbeeld naar woningbouwprojecten). Het voorgestelde beleid geeft deze richting veel meer en daarmee duidelijkheid.

Kanttekening / alternatief bij beslispunt 2

Een alternatief voor de toewijzingsverordening woonwagenstandplaatsen lijkt er niet te zijn aangezien de toewijzing recht moet doen aan de culturele identiteit van woonwagenbewoners. Met de voorgestelde toewijzingsverordening hanteert de gemeente Montfoort bepalingen die betrekking hebben op de inschrijving en toewijzing van woonwagenstandplaatsen waarmee we die culturele identiteit willen borgen.

Door dit niet te doen, handelt de gemeente niet in lijn met eerdere juridische uitspraken en is dit daarom geen alternatief.

Een verdeling van het schaarse woonproduct 'woonwagendplaatsen' zal betekenen dat sommige geïnteresseerden niet kunnen worden bediend en anderen wel. Dit kan leiden tot discussie, is een risico, maar tegelijkertijd biedt een democratisch vastgestelde toewijzingsverordening met heldere toewijzingsregels wel de juiste basis voor verdeling en toewijzing van een woonwagendplaats.

Financiën

Het voorstel heeft geen financiële consequenties voor de gemeentebegroting. Wel vraagt de uitvoering inzet van de organisatie (projectleiding woningbouw en toewijzing woonwagendplaatsen). Die inzet zal naar verwachting beperkt blijven en passen binnen de beschikbare ambtelijke capaciteit.

Planning en aanpak

Na vaststelling van het woonwagen- en standplaatsenbeleid zal dit beleid een aanvulling zijn op het beleid voor woonwagendbewoners zoals geformuleerd in de gemeentelijke Woonvisie 2019-2030. Het beleid zal met name dienst kunnen doen bij de vertaling van woonwagen- en standplaatsbeleid naar de praktijk (m.n. woningbouwprojecten).

Met de toewijzingsverordening woonwagendplaatsen wijkt de gemeente Montfoort af van de Huisvestingsverordening regio Utrecht 2019 voor enkel de bepalingen die betrekking hebben op de inschrijving en toewijzing van woonwagendplaatsen. Hiervoor hanteert de gemeente eigen afwijkende inschrijvings- en toewijzingsregels.

De Huisvestingsverordening regio Utrecht 2019 wordt momenteel geactualiseerd en zal in dezelfde raadsvergadering (3 juli) geagendeerd worden als dit raadsvoorstel. Het doel hiervan is om beide verordeningen gelijktijdig vast te stellen en zo actuele, complementaire verordeningen te hebben voor de gemeente Montfoort.

Communicatie / Participatie

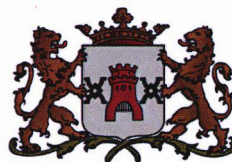
Er heeft een inventarisatie plaatsgevonden van geïnteresseerden in een woonwagendplaats om ons als gemeente een goed beeld te kunnen vormen van de omvang van de doelgroep en hun woonwensen.

De inventarisatie vond plaats in de vorm van persoonlijke, fysieke gesprekken met mensen die nu in een woonwagen wonen, maar ook met de mensen die vroeger in een woonwagen woonden en graag weer in een woonwagen willen wonen. De gesprekken waren met (voormalige) woonwagendbewoners uit Montfoort-Linschoten (niet uit andere gemeenten).

De informatie uit deze gesprekken zullen -waar mogelijk- betrokken worden bij de uitwerking van het voorliggende woonwagen- en standplaatsenbeleid en de toewijzingsverordening.

Relatie met duurzaamheid / Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Voor alle nieuwbouw in Nederland geldt dat deze vanaf 1 juli 2018 in principe gasloos moet zijn (Wet VET). Daarnaast gelden er steeds strengere eisen voor 'bijna energieneutrale gebouwen' (BENG). Woonwagens en standplaatsen zijn daar niet van uitgesloten. Om die reden is deze eis ook één van de uitgangspunten die in dit beleidsplan staat geformuleerd.

Toets inclusiviteit

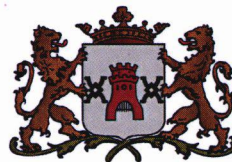
Met dit voorstel geven we invulling aan het respecteren en waarborgen van de culturele identiteit van woonwagenebewoners.

Montfoort, 06-06-2023

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN MONTFOORT,
de secretaris, de burgemeester,

M.H. van der Veer

mr. P.J. van Hartskamp-de Jong

RAADSBESLUIT

In de openbare vergadering van

heeft de gemeenteraad besloten:

1. Het 'Woonwagen- en standplaatsenbeleid gemeente Montfoort' vast te stellen en
2. De 'Toewijzingsverordening woonwagenstandplaatsen gemeente Montfoort' vast te stellen

de griffier,

de voorzitter,

mr. S.G. Meijer

mr. P.J. van Hartskamp-de Jong